

Iz aprovizacijske komisije. Namestnik je podelil v aprovizacijsko komisijo člana občinskega gospodarskega sveta, Avgusta pl. Felszegya.

Seja odbora ženske podružnice CMD v Trstu bo v ponedeljek, 18. t. m., ob 4½ pop.

Na plan! Že se pripravljajo priroda k novemu življenju in kmalu bomo pozdravljali vstajenje začelne cvetoče vgradi. Žnjo pa oživi tudi naša prihodnja »Trž. pod. Slovenskega plan. društva« ki se pripravljajo na novo vstajenje, življenje in delovanje. Trž. pod. S. P. D. hoče združiti vse, ki ljubijo širni prirodni svet in njega lepote, jih odvajati iz zadubljih zidov na plan — tja na cvetoče livade, solnčne višave, razgledne griče in v zelene pester doline. Prepričani je, da ji ostanejo zvesti vsi nekdanji člani, ki so se je nekoč oklepali s ljubljeno. Nadeja se tudi, da pristopijo še vsi, ki ljubijo našo lepo zemljo, ki ima toliko prirodnih krasot. V nadaljnjem času se bo vršil zanimiv občni zbor podružnice, ki vabi že sedaj in kličje: Žnjo na delo za lepoto naše zemlje, ž njo na plan — v divni prirodni svet!

Begunsko blago na železnici. »Slov. Narodu« pišejo z Dolenjskega: — Tatvine na železnicih progah se množijo. Vojna je. Povsod velika draginja in revščina. Aprovizacije pomanjkljive. Ne moreš skoro nikjer ničesar nakupiti, niti za drag denar. Ljudje ne prodajajo, pač pa tu in tam dajo kmetje živila v zameno za: sladkor, petrole, kavo, za usnje, čevlje, razno obleko itd. Oleda tega prihajajo cele karavane na pohod k nam na Dolenjsko, da si nabavijo živil in odnese na svojih nahrbtnikih domov. Strašno so povsod posledice vojne. Ljudje so lačni. Zasluzki so malenkostni. Pa tudi, ako bi bili obilni, ti to nič ne pomaga, kajti ne moreš si živeža kupiti. Kmet pravi: »Kaj hočem z denarjem? Saj ga imam zadosti in še preveč.«

Ako mi daš druge potrebne reči, katere ne morem kupiti, ti dam živeža, in če pa ne. In tako se svet naprej vrti. Ker ni živil, ker ni zadosti aprovizacije, pa ljudje — krajejo. Povsod zmanjkujejo kokoši, prašiči, mast, špeh, vino in drugo. Tiste so se lotili celo železniških vlakov. Naj omenim le en slučaj: Marija Dominiko iz Renč pri Gorici le svoječasno bežala iz svoje vasi z drugimi v begunstvo. Šla je nevede kam — v beli svet. Prišla je v Bruck na Zgornje Stajerske. Tam je živeža nekaj časa. Ker pa ni znala nemško, se ni mogla z ljudmi sporazumeti. — Aprovizacija je bila tudi slaba. Radi tega je sklenila, — popihati jo na Dolenjsko. Spravila je svojo imovino: obleko, živila in drugo v zabojne in kovčke ter odposlala po železnici v Ljuto. Ko je vse oddala železnici, se je mirnim srcem odpeljala v Ljuto, češ, tam si bom našla novo stanovanje, nekaj živil imam, obleko in kar je treba v kovčkah, pojem se bo dalo že še kar potrebne dobiti — in tako bom laglje živeža, nego na Stajerskem. 72 let stara Marija Dominiko se je res pripeljala v Ljuto. Izstopila je in iskala si stanovanje. Vsak dan je na kolodvoru povpraševala po svoji prtljagi, ki bi imela priti po železnici, ali prtljaga ni bilo od nikoder. — Na postaji so ji vedno rekli, da ni ničesar še došlo za njo. Potem je romala žena po Dolenjskem in po kolodvorih povpraševala po svojih zabojih in kovčkah, pa zaman. Končno se je zatekla v Zatičev ko nekemu gospodu po nasvet. Ta gospod, ki je tudi gorški begunec, ji je napisal prošnjo na šefa zgornjestajerske postaje, citiral je vse kose pošiljate in prošil, naj se vendar telegrafični pošiljate, kam se je dotična prtljaga, vsega skupaj približno 8 kvintalov, odposlala in morda kam drugam, namesto v Ljuto. — Dotični je tudi prošil, naj gosp. šef ukrene, da se dotična prtljaga pošlje na železniško postajo v Ljuto, kjer bo Marija Dominiko čakala prtljago. Marija Dominiko je odšla v Ljuto in tam čakala svojo imovino. In glej, — veselja se ji je začelo lice, ko je došlo naznailo, da je »roba na postaji.« — Vzradoščena je šla na postajo in odprla svoje »premoženje« v novo stanovanje. Pa glej — razočaranje! Ko odpre zabojne in kovčke, ne najde v njih drugo, nego v slamo in papirje zavito — kamenje. — Mislite si položaj uboge žene. Jokala je glasno in stokaloe, kajti vse, kar je imela imovine, je bilo v zabojih in kovčkah, t. j. vsa obleka, živila in drugo v vrednostni t. j. vsa obična kropa. To vrednost je ona cenila po cenah, ki so bile veljavne še pred vojno, a sedaj — v času vojne — je škoda že obilnejša.

Tako je uboga 72letna Marija Dominiko prišla ob vse, kar je imela. Sedaj tava uboga reva po svetu, iskaloč si živeža in česar potrebuje. — Ta slučaj naj bo našim beguncem, ki se sedaj vračajo v svoja domovja, v svaričen izgled, gospodje poslance pa ponovno prošimo varstva begunskega blaga.

Zveza »Marijin Dom« v Trstu uprizaro dne 24. in 25. marca 1918 ob 5 pop. v Marijinem domu, ul. Risorta 3. Silvin Sardenkovo »Mater dolorosa« v dramatskih slikah in s petjem. Vstopnina 50 vin. Sedeži I. vrste 60 vin., II. 50 vin., III. 40 vin. in galeriji 50 vin. Uprizoritev se vršita v prid prihodnji slovenski sirotišnici. — Sedeži se dobe v prodajalni Katoliškega društva v ul. delle Poste vecchie št. 26.

Drugo predavanje v Tartinijevem konservatoriju se bo vršilo v ponedeljek, 18. t. m. Začetek ob 7½ zvečer. Predaval bo dr. Giorgio Ravasini o temi »Orizatori futuristi«.

Slovenska Matica. Novi odbor Slovenske Maticе se je konstituiral 14. t. m. Za predsednika je bil izvoljen s 24 glasovi župan dr. Ivan Tavčar; 1 glas je bil oddan za prof. dr. Ilcica. Za prvega podpredsednika je bil izvoljen dr. Pavel Grošelj, za drugega dr. Janko Siebinger, za blagajnika prof. Fran Jeran, za ključarja vladni svetnik Detela in vladni svetnik Senekovič. Nato so se sestavili odseki: 1. knjižni odsek za leposlovje, načelnik Oton Zupančič; 2. knjižni odsek za znanstvo: a) pododsek za zgodovino in zemljepisje, načelnik prof. Zmajev; b) pododsek za narodopis, načelnik dr. Mantuani; c) pododsek za literarno zgodovino in jezikoslovje, načelnik dr. Siebinger; 3. gospodarski odsek, načelnik Senekovič; 4. odsek za izpremembo pravil.

Mestna zastavljajnica. V ponedeljek, 18. t. m., se bodo prodajali na javni dražbi razni, že zapadli nedraženi predmeti (perilo brez izkaznice in druga oblačila), zastavljeni meseca junija leta 1917. na zastavne listke serije 144. — V torek, 19. t. m., ne bo javne dražbe. — Stranke se pozivljajo, da v svojem lastnem interesu pridejo čim preje v mestno zastavljajnico po obnovljene zastavne listke, katere dolo proti predložitvi dotičnih obnovitvenih potrdil.

Književnost in umetnost.
»Slovane«. Pred kratkim so izšle v enem zvezku št. 10. 11. in 12. tega slovenskega »mesečnika za književnost, umetnost in prosveto«. S tem zvez-

kom odstopa dotedanje uredništvo iz razlogov, ki so se razpravljali v ljubljanski javnosti »con molto animo«, ki so pa po končani diskusiji pokazali postopanje lastnika tiskarne, v kateri se je list tiskal, v mnogo, mnogo milejšem svitu, nego je izgledalo na prvi hip.

Takrat se je mislilo, da je z odstopom sedanega uredništva in sotrudnikov odločena tudi osoda lista samega; izdajatelj pa nam sedaj naznanja, da hoče list tudi v bodoče izdajati.

V tem oziru hočemo povedati svoje skromno mnenje, ne z visokega stališča literarnih kritikov in estetikov, temveč z ozirom na potrebe našega naroda.

Ob svojem prepovedu, nekako v štiridesetih in petdesetih letih prejšnjega stoletja in tudi še pred časa kasneje je obstajal naš narod iz ogromne množice kmetijske prebivalstva in nekoliko, redko sejanih duhovnih in posvetnih inteligentov. Za literarne potrebe prvega so skrbele Bleiweisove »Novice«, za druge pa je začel Janežič izdajati »Glasnik«. Temu je sledil v sedemdesetih letih dunajski »Zvon«, a po prenehanju tega poslednjega v osemdesetih letih »Ljubljanski Zvon«, ki izhaja še danes.

Naš narod pa se je bil med tem že diferenciral v duševnem in gmojnem oziru. Razliko v svetovnem naziranju se je vpoštevalo: po načelni ločitvi uuhov je začel za katoliški orijentiran občinstvo izhajati »Dom in Svet«, dočim je »Ljubljanski Zvon« služil svobomislalni struji. Socialna diferenciacija pa ni našla odziva v naših leposlovnih listih. Oba omenjena mesečnika sta bila urejevana skoraj izključno le za višje sloje. Tudi »Slovane« se je z večjim ali manjšim vspehom gibal na isti stopnji: bil je le konkurenčno podjetje »Ljubljanskemu Zvonu«. Velika masa naših malih ljudi pa je ostala brez leposlovnega lista. In vendar — in to treba odkrito priznati — ravno ta masa je bolj sprejemljiva in bolj željna slovenskega čtiva, nego naši takozvani višji sloji, ki pač iz »rodoljubja« naročujejo naše leposlovne liste. Svojo duševno hrano so po večini črpajo in tujejezičnih revij in ilustracij.

Naši mali posestniki, naši pomožni uradniki in državni uslužbenci, naši obrtniki in rokodelci, zlati pa njihove družine, radi čitajo; toda čtivo, ki jim ga nudijo omenjeni listi mesečniki, je za njih po veliki večini nerazumljivo.

Vzemimo le zadnje zvezke »Ljubljanskega Zvona« in »Slovane«. Ali se res misli, da je to lefini in sploh za srednjo inteligenco zabavno čtivo razpravo o akcentu v italijanskem jedinstvu, ki sploh spada v kako srednješolsko letno poročilo, ali pa tiste hipermoderne brez komentarja nerazumljive leposlovne igrice in fantazije?

Naša masa, ki jo imam v mislih, si ne želi samo zabavnega, temveč gotovo tudi poučnega čtiva; vendar pa mora biti podano v obliki, ki odgovarja njeni duševni stopnji. Ali imamo mi leposlovnih list, ki bi odgovarjali tej potrebi? Razni ilustrirani tedniki ne izpolnjujejo te naloge, ker služijo več ali manj le želji po senzaciji. Našemu narodu, našim malim ljudem pa treba dobre, poštene duševne hrane, podane v primeren in lahko pregljivi obliki. Takih listov imajo Nemci v predstojni meri in zato ni čudo, da vidimo toliko nemških takozvanih »obiteljskih listov« tudi v slovenskih družinah. — Seveda ne mislimo pri tem na tiste liste, ki podajajo čtivo brez vsake literarne vrednosti, namenjeno le za najprejše zabavo, temveč — na tiste, v katerih tudi priznani pisatelji govorijo svojo širšemu občinstvu v lepi a poljudni obliki.

Ako bi se hotel »Slovane« spremeniti v tak list, bi storil zaslužno delo in bi našel odziva v širokih plasteh našega naroda; ako pa bo skušal tudi v naprej le tekmovali z »Ljubljanskim Zvonom« in nam prinašati suhoparne, jezikovne razprave, pomešane s težko razumljivimi proizvodi hipermodernih naših poetov, potem moramo že reči, da je škoda za trud, denar in — papir. Naše uka in čitavežljivo občinstvo ne obstoji samo iz pesnikov, poklicnih pisateljev, profesorjev, učiteljev in dijakov, temveč, — ker se pozablja hotel ali nehoté, — tudi iz pripadnikov drugih poklicev in slojev, ki bi bili hvaležni, ako bi se enkrat vpoštevale tudi njihove potrebe in njihov okus.

Povdarjamo pa, da se naj teh izvajani ne smatra kot afont proti že obstoječim leposlovnim listom, oziroma revijam. Naj le izhajajo, ker potrebi so. In uredniki naj jih le urejajo, kakor se jim zdi, da so najprimernejši za ljudi tiste dušne stopnje, ki so jim namenjeni. Ali, tu velja rek: vse ni za vsakega! To naj se uvažuje. Kar zahtevamo, je, naj se primerno poskrbi tudi za naše »male ljudi«, ki so masa, da bodo vsi sloji sorazmerno duševno napredovali.

DAROVI.

— Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda Sv. Vid, oziroma za novo slovensko Solo, so darovali: Josip Stritof 50 K, jugoslovanski železničarji 20 K, dva prijatelja v veseli družbi v Rojano 4 K, v veseli družbi pri Maksu v Gorici 11 K. K tej svoti sta dodala g. Gomzi z Opčin 4 K in ga. Maksova 5 K. Skupno 30 K. O. I. Ljublj. je nabral v veseli družbi v Smartnem pri Ljuti 22 K. Gospa Josipina Levšček, ker je izvedela, kje se nahajala nje soprog vjet na italijanski fronti 10 K. Jugoslovanski železničarji po odborovi seji 10 K. Veselo omizije pri gospe Cvetko 44 K. Ga. Marija Mežnar 10 K. Oca učitelja V. Košir 10 K.

— Nadporočnik A. Koprič iz Požuna je poslal K 75 za moško podružnico CMD, katere je nabral med slovanskimi častniki. Denar hrani uprava.

— Za Krekov spomenik je nabrala nadalje »Narodno-socialna mladinska organizacija« na polo št. 7 K 81. Darovali so sledeči gg. Po 1 K: Vončina Josip, Cunja Karel, Mitič pl. Kamilo, Sentiakobčan, E. O., Fonda, Samec, Napotnik, dr. Cermelj, Ukovič, Nečitiljivo, Dougan, Podbršček, Godina, Zevnik, Stoka, dr. Jan, Bukovnik, Martin Zelenko, po 2 K: dr. Brnčič, August Skabar, Pupovac, Kolimbatovič, Antičević, Rudolf Kompara, Fleko A., Vlado. N. N. I. Nekerman, H. Sonc; po 3 K: Dela, po 4 K: Stancar, Danilo, dr. N. N.; po 5 K: P. Z.; po 10 K: Karel Kos, N. N. — Denar odposlan odboru za Krekov spomenik v Ljubljani. — Ostale pole še niso zaključene.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruga, in jih obre-4% večje zneske po do-
stuje po 10 govoru. Trgovcem
otvarja čekovne račune z dnevnim obrestovanjem.

Rentni davek plačuje zadruga sama.
Vlaga se lahko po ene krono.
Petina-branilni račun 75.67%. TELEFON 16-04.

PRIPOROČLJIVE TVRDKJE

Trgovina jestvin

IVAN BIDOVEČ, Trst, ul. Campanile 13 (frg Ponterosse). Ima v zalogi: čaj, paradižno korenje, mnogo vrst kock za juho, žef in tudi blago aprovizacijske komisije. Prstni Jamaika rum, konjak Martij, vermuth, mal novec, silivose ter več vrst mineralnih vod. Vse po zmernih cenah. 414

Mehanična delavnica.

ODLIKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. Via Meda 28. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni. 991

Knjigovoznica

PIETRO PIPPA, Trst, ulica Valdiriva 19. Artistična vezava žepni koledarji lastnega izdelka. — Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki

M. ZEPFAR, ul. B. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerno. 203

Hotel Continental

Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Cerna). Prenečišča za vojake. Dvigalo. Cene zmerno. Postrežba točna. 190

Jestvine na debelo.

Bogata izbira vaskovrstnih jestvin; prodaja na debelo RUGGERO GAMBEL v Trstu, ulica delle Acque vegal ulica Coroneo. 442

Papir.

VELIKA ZALOGA PAPIRJA za evitke, papirnatih vreče lastne tovarne — Valčki raznih barv in velikosti Cene zmerno. — Gastone Dellinari, Trst, Via dei Galati 16. 256

Damska krojačnica

Vaskovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerno. 337

Gostilna „Al Vetturino“

Trst, ulica Chiorna Nov. 5. Domača kuhinja. Ve- lika izbira najboljših vin. 3047

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odpri od 8' zvečer naprej

Vstopnina K 2

Preskrba goriva za Primorsko

društvo z o. j. v Trstu

kupi vsako množino bukovega lesa zaporedno pošiljatev do konca marca 1919.

HIŠA

s 4 sobami, kuhinjo, velikim hlevom, vodo v hiši, z vrtom in vinogradom, v zdravem kraju v zgornji okolici Trsta, pripravna za letovišče, se prodaja za K 20 000. Pojavnin daje: STEINDLER, Acquadotto 12.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje.

— UMETNI ZOBJE —

Pozor!

Prijave za vojnoposojilna-zavarovanja se sprejemajo še do 31. marca t. l.

pri deželnih poslovalnicah c. kr. avstr. sklada za vojaške vdove in sirote v Trstu ter pri vseh okrajnih poslovalnicah in sotrudnikih.

IVAN KRŽE — Trst

Plaža San Giovanni 1.
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin — lesa in pletenin, skalov, brent, čebrov in kaa, sodčekov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih kovčev, jersasev in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjske, posvoda vsake vrste bodi od porcelane, zemlje, emala, kostarja ali cinka, nadejše pasamatorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in steklene posode za vso i. t. d. i. t. d.

Josip Struckel

Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina

Novi dohodi volnenega blaga za moške in ženske. Velika izbira kožuhoine, nogavic, volnenih srajc (maje) barhanta, svilenega in volnenega blaga za bluze, čipkovih ovratnikov in okraskov.

GAMBRINUS

vsaki večer

ob 9½

velika varietetna predstava.

Umetno-fotografični atelje

Trst, ulica del Rivo št. 42 (prihlije) Trst

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razgled, posnetke notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrst spomenike. POSEBNOST: POVEČANJA in vsaka fotografija in Radi uspešnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ov. tudi sanaj mesta po najzmožnejših cenah.

Trst, ul. del Rivo št. 42

Hermangild Trocca

TRST, ulica Barriera vecchia 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

Venci iz porcelane in biserov, vezani z medeno žico, iz umetnih cvetic s trakov in napis. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd. Najnižje konkurenčne cene.

Prodaja na vago par vagonov treh drv. — Po-

nudbe z ceno na

M. SCHWEIGER

LJUBLJANA, MARIJE TEREZIJE CESTA 13.

Fotografični atelje DAGUERRE

Trst - Corso šte. 39 - Trst

Razglednice v platino. Specijaliteta: slike v barvah, fotoschizzi. Cabinet, visit, povečanja, reprodukcije vsake slike. — Električna razsvetljava. —

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu

Ulica Caserma šte. 11. Uradne ure od 9-1.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirnaté novce in devize.

Daje predujme na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče tranzakcije.

Vloge na knjižice obrestuje 4% netto

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Obavlja nakazila vojnim ujetnikom.

Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, belih in pisanih srajc, platna žepnih robcev, moških nogavic itd. itd.

K. Cvenkel Trst Corso 28

Cene zmerno. — Postrežba točna. Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Posojila daje na osebni kredit in na zastave proti plačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsak dan za stranke od 8 predp. do 1 popoldne.

Priporoča male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

ulica S. Francesco šte. 20, II. nadstropje v hiši lista „Edinost“